prostředku odvolání (srov. rozhodnutí č. 249, 710, 1754, 2648, 3570 Sb. n. s.). Stěžovatelka nenapadá zjištění, že byla v roce 1936 odsouzena pro zločin podvodu a zároveň ke ztrátě práva volebního a že dosud neuplynula lhůta stanovená v § 2 zákona o podmíněném odsouzení, nýbrž se znaží dovoditi, že jí přes to měl býti přiznán podmíněný odklad výkonu trestu, poněvadž následky tohoto odsouzení zanikly prý amnestií ze dne 7. října 1938. Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti. Rozhodnutí vlády ze dne 7. října 1938 vyslovuje v čl. II, že není-li uložený trest delší než tři měsíce, promíjí se celý, a to, je-li podmíněný, s účinky § 1 zákona o podmíněném odsouzení. Účinek amnestie se tedy vyčerpává v prominutí zkušebné lhůty nebo jejího zbytku a v tom, že nastane předpoklad (stanovený § 1 zákona o podmíněném odsouzení jinak teprve pro dobu po uplynutí zkušebné lhůty), že vinník nebyl odsouzen. Předpoklad ten není však naprostým odstraněním rozsudku a navrácením vinníka v předešlý stav bezúhonnosti (srov. rozhodnutí čís. 3570 Sb. n. s.). Správný je proto názor rozsudku, že je podmíněný odklad výkonu trestu v souzeném případě nepřípustný.

Zmateční stížnost byla proto zamítnuta dílem jako neodůvodněná, dílem jako po zákonu neprovedená.

Čís. 6381.

Dozorčí orgánové hospodářské policie jsou vrchnostenskými osobami ve smyslu § 68 tr. z.

Konají svoji službu, zakročují-li proti osobě, již mají v podezření, že neoprávněně dováží smetanu do dodávkového obvodu.

S hlediska § 81 tr. z. stačí, že je úřední osoba formálně oprávněna k úřednímu výkonu, k jehož zmaření směřuje násilné jednání pachatelovo; nezáleží na tom, zda je úřední výkon i věcně oprávněn.

Návodce neodpovídá za činnost, kterou pachatel překročil příkaz, v návodu obsažený, a šel dále, než návodce zamýšlel.

(Rozh. ze dne 27. října 1939, Zm I 331/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl o zmatečních stížnostech obžalovaných A. a B. do rozsudku krajského soudu, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými a to A. zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. z., B. zločinem spoluviny na veřejném násilí podle §§ 5, 81 tr. z., takto:

Zmateční stížnost obžalovaného A. se zamítá. Zmateční stížnosti obžalovaného B. se vyhovuje, v odpor vzatý rozsudek, pokud jím byl tento obžalovaný uznán vinným zločinem podle §§ 5, 81 tr. z., se zrušuje jako zmatečný ve výroku o vině a důsledkem toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících a věc se vrací nalézacímu soudu, aby ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Důvody:

I. Zmateční stížnost obžalovaného A. uplatňuje důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5, 9, písm. a) tr. ř., provádí však pouze hmotněprávní důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 9, písm. a) tr. ř. Nelze jí přiznati oprávnění. Neobstojí již první výtka, že svědky P. a R. nelze považovati za vrchnostenské osoby ve smyslu § 68 tr. z. Jest sice správný poukaz zmateční stížnosti na to, že rozsudek neuvádí výslovně, podle kterých zákonných ustanovení nutno tyto svědky považovati za osoby, požívající ochrany podle § 68 tr. z., avšak nehledě ani k tomu, že zmateční stížnost sama připouští, že šlo o dozorčí orgány mimo jiné též ve smyslu § 17 vlád. nař. čís. 516/1920 Sb. z. a n., pokud se týče ve smyslu § 2 vlád. nař. čís. 161/1935 Sb. z. a n., zjistil rozsudek výslovně, že svědkové sledovali obžalovaného z příkazu zemského úřadu jako dozorčí orgánové hospodářské policie pro podezření, že neoprávněně dováží šlehačku do P. Z toho plyne, že prováděli dozor nad zachováváním předpisu § 1 vlád. nař. čís. 161/1935 Sb. z. a n. o dodržování kontingentu mléka a smetany a o dodržování dodávkových obvodů, stanovených podle § 11 zák. čís. 94/1934 Sb. z. a n., a to jako kontrolní orgánové podle § 2, odst. 2 vlád. nař. čís. 161/1935 Sb. z. a n., ustanovení ve smyslu § 17 vlád. nař. čís. 516/1920 Sb. z. a n. a že tedy šlo o výkon služby vrchnostenskými osobami ve smyslu § 68 tr. z. Nepochybil proto nalézací soud, když jednak dospěl k závěru a jednak vycházel z předpokladu, že dozorčí orgánové hospodářské policie jsou osobami jmenovanými v § 68 tr. z. a že sledování obžalovaného B. pro podezření, že neoprávněně dováží šlehačku do P., bylo výkonem jejich služby.

Za tohoto stavu věci není třeba zkoumati, zda jsou jmenovaní orgánové vrchnostenskými osobami i podle § 13 zák. čís. 26/1902 ř. z. Dovolává-li se dále zmateční stížnost § 5 čl. XXXXVI z r. 1895, stačí ji odkázati na to, že jde o ustanovení, které na zdejším území neplatí.

Zmateční stížnosti nelze však přisvědčiti ani pokud vytýká překročení pravomoci námitkou, že jmenovaní orgánové neměli právo zabaviti mléko (šlehačku), ježto vládní nařízení čís. 161/1935 Sb. z. a n. nelze vztahovati na obchodníky, tudíž ani na obžalovaného B., protože se povinnost dodržovati kontingenty týkala jen firem, které měly povolený kontingent, a konečně, že nařízení nezakazovalo prodej šlehačky a mléka v P., nýbrž mělo jen donutiti firmy s dovozním kontingentem, aby povolené kontingenty nepřekročovaly. Těmito námitkami však dává zmateční stížnost jednak mylný výklad předpisu § 2, al. 2 vlád. nař. čís. 161/1935 Sb. z. a n., jenž dovoluje dozorčímu orgánu v případě nebezpečí v prodlení podle volné úvahy předběžně zabaviti zboží uvedené v § 1 cit. vlád. nař., aniž tento úkon omezuje na osoby, jimž byl povolen kontingent — a nezabráněním dovozu tohoto zboží, o němž je podezření, že přesahuje dovolené množství, ať již je dopravováno kýmkoli, by bylo vůbec znemožněno dodržení kontingentů mléka a smetany a dodávkových obvodů ve smyslu § 11 zák. čís. 94/1934 Sb. z. a n. — jednak přehlíží, že při rozhodování o tom, zda zažalovaný skutek naplňuje náležitosti zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. z., dostačí nahoře dovozené formální

oprávnění osoby, uvedené v § 68 tr. z., k určitému služebnímu úkonu a že je zcela nerozhodné, zda byly v době spáchání trestného činu splněny předpoklady pro onen úřední výkon i v okolnostech, provázejících trestný čin.

Námitka, že v pouhém ujetí s povozem nelze spatřovati skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. z., ježto nejde o násilí, a že obžalovaný neznal svědka P. jako dozorčí orgán, není provedena po zákonu, ježto stěžovatel nevychází ze skutkového zjištění rozsudku, že se jmenovaný orgán obžalovanému legitimoval služebním odznakem a že obžalovaný neuposlechl příkazu svědka P. a odstrčil ho od sebe.

Byla proto zmateční stížnost obžalovaného A. zamítnuta jako neodůvodněná.

II. Zmateční stížnost obžalovaného B. provádí rovněž jen důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 9, písm. a) tr. ř.

Pokud namítá, že nelze dozorčí orgány P. a R. pokládati za vrchnostenské osoby podle § 68 tr. z. a že nebyli oprávněni k zákroku, t. j. k zabavení mléka a smetany, stačí poukázati na to, co bylo řečeno při vyřízení zmateční stížnosti obžalovaného A.

Naproti tomu jí nelze upříti oprávnění, pokud vytýká, že nalézací soud pochybil po stránce právní, když ve zjištěném výroku: »Ujeď, ujeď, jsou tady« shledal navádění spoluobžalovaného A. k násilnému vztažení ruky nebo k nebezpečné vyhrůžce, nezbytným to známkám skutkové podstaty zločinu podle § 81 tr. z.

Nalézací soud v tom ohledu pouze zjistil, že obžalovaný B. volal na obžalovaného A., přijíždějícího k jeho obchodu a sledovaného hospodářskou policií pro podezření neoprávněného dovážení šlehačky do P., aby ujel, a to slovy: »Ujeď, ujeď, jsou tady.« Dále zjistil nalézací soud, že v tom však přistoupil k obžalovanému A. dozorčí orgán P. a legitimoval se mu, aby ho zadržel, že však A. neuposlechl jeho příkazu, odstrčil ho a ujel.

I když se k návodu, pokud se týče k nastrojení ve smyslu § 5 tr. z. nevyžaduje, aby návodce určoval do všech podrobností zlý skutek, k jehož spáchání směřuje jeho vůle a jeho působení na pachatele, a i když po případě stačí i všeobecné vybídnutí k trestné činnosti určitého druhu, neodpovídá návodce za pachatelovu činnost, která se jeví jako překročení příkazu a jde dále, než návodcův zlý úmysl.

V souzeném případě jsou skutková zjištění příliš kusá a nemohou sama o sobě ospravedlniti závěr nalézacího soudu, že zlý úmysl obžalovaného B. směřoval k tomu, aby se spoluobžalovaný A. n á s i l í m vzepřel služebnímu úkonu vrchnostenské osoby a aby jej tím zmařil. Slova pronesená obžalovaným B. nejsou sama o sobě tak jednoznačná, aby se již z nich dal dovoditi právě uvedený zlý úmysl, zejména nebylo-li zjištěno, že byl obžalovaný A. v té době zadržen dozorčím orgánem, nebo že byl v takové situaci, že mohl ujeti jen kdyby proti zakročující vrchnostenské osobě použil násilí (nebezpečná vyhrůžka tu nepřichází v úvahu), ať již šlo o násilí jakéhokoliv druhu, a jaké násilí měl obžalovaný B. na mysli.

Bylo proto vyhověno zmateční stížnosti obžalovaného B. a napadený rozsudek byl ohledně tohoto obžalovaného zrušen jako zmatečný ve výroku o vině a důsledkem toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisících.

Jelikož výsledky průvodního řízení, zejména výpověď svědka P., že obžalovaný B., když svědek uchopil obžalovaného A. za pravou ruku, kterou měl na řidítku, volal na obžalovaného A. znovu několikráte: »ujeď«, nevylučují skutkové zjištění, které by mohlo ospravedlniti podřadění činu obžalovaného pod skutkovou podstatu zločinu podle §§ 5, 81 tr. z., nemohl nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodnouti ihned ve věci samé a vynésti rozsudek osvobozující. Proto byla věc vrácena nalézacímu soudu, aby o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

Čís. 6382.

Pro skutkovou podstatu zločinu podle §§ 197, 199, písm. a) tr. z. je nerozhodné, zda dlužník, skládající vyjevovací přísahu, měl ve své držbě věc, jejíž vlastnictví popřel.

Heslem vázaná vkladní knížka dlužníkova není pro věřitele bezcennou věcí.

(Rozh. ze dne 27. října 1939, Zm I 396/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu složil obžalovaný Bohumil A. na návrh vymáhajícího věřitele před okresním soudem exekučním v P. dne 3. června 1938 vyjevovací přísahu, jíž potvrdil, že nemá zabavitelného jmění, zejména že nemá nijakých vkladních knížek.

Dne 19. září 1938 provedlo v bytě obžalovaného zúčtovací oddělení berní správy v P. mobilární exekuci, při níž byla v jeho skříni mezi prádlem nalezena vkladní knížka N-ské záložny, znějící na jméno »Bohumil« a na vklad 5.144 K 20 h. Obžalovaný udal při výkonu této exekuce, že je to jeho veškeré jmění a že by byl zabavením této knížky zničen. Tato vkladní knížka byla založena dne 4. VIII. 1937 obžalovaným, který ji také vinkuloval heslem. Původní vklad na knížce činil 14.000 K a ke dni 3. června 1938 byl na ní vklad 9.000 K 46 h. Dne 25. listopadu 1938 byl obžalovaný vyslýchán u zúčtovacího oddělení berní správy v P. a udal, že zabavená vkladní knížka jest jeho posledním majetkem, že měl peníze, v ní uložené, připraveny na živobytí, že měl před dvěma roky na knížce 14.000 K a že od té doby stále vybíral, až tam zbylo pouze to, co bylo zabaveno. Z toho soud dospěl k závěru, že uvedená vkladní knížka byla vlastnictvím obžalovaného, že obžalovaný byl dne 3. června 1938 vlastníkem vkladu 9.000 K 46 h u N-ské záložny a že téhož dne před okresním soudem exekučním skutečně vykonal křivou přísahu, a to vědomě, neboť si byl vědom, že má uloženy peníze, zvláště když později tvrdil, že jsou jeho posledním majetkem.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl uznán vinným zločinem podle §§ 197, 199 a), 200 tr. z.